

ERMENİSTAN BATI'YA BİRAZ DAHA YAKLAŞTI: ABD-ERMENİSTAN STRATEJİK ORTAKLIK KOMİSYONU ANTLAŞMASI

Selenay Erva YALÇIN

Analist

Ermenistan geçtiğimiz günlerde ABD ile bir stratejik ortaklık komisyonu kurulması için antlaşma imzalayarak ikili ilişkiler açısından dikkat çekici bir gelişme kaydetmiştir. Rusya ile bozulan ilişkiler ve daha önceki yazılarımızda çokça belirttiğimiz Batı desteği arayışı zaman zaman kendini dini[1], zaman zaman da politik ya da askeri olarak göstermeye devam etmektedir.

ABD ile mevzubahis komisyonun kurulmasına ön ayak olan antlaşma, Ermenistan-ABD ilişkilerinde günümüze kadar kaydedilen en büyük ilerleme olma özelliği taşımaktadır. 14 Ocakta imzalanan antlaşma, Blinkenin ifadesiyle ikili ilişkilerde bir dönüm noktasıdır.[2] Savunma, güvenlik söyleminin yanı sıra dünya gündemini sıkça meşgul eden ve siyasi ilişkilere yön veren en önemli unsurlardan enerji de antlaşmanın kapsamına dâhildir. Güvenlik konusunda Ermenistan bakımından en zayıf nokta, ortak askeri tatbikatlara yer verilmesine rağmen, ABDnin herhangi bir şekilde askeri müdahalesinin veya silah satışının kapsam dışı tutulması olmaktadır. Ermenistan Dışişleri Bakanı Mirzoyan konuyla ilgili açıklamasında bölgedeki barışın tesisi için ABDnin rolünün kendileri için önemli olduğuna değinmiştir. Daha önce Ermenistan yetkilileri tarafından Rusyanın arabuluculuk teklifi sonrası yapılan açıklamalar doğrultusunda, barış sürecine dair üçüncü tarafların müdahalesinin istenmediği ve meselenin bölge ülkeleri arasında ele alınması gerektiği söylemlerine[3] karşı bu durum çelişki yaratmış görünmektedir.

Komisyon ile hâlihazırda kurulmuş iş birliğinin farklı alanlarda geliştireceği belirtilmiştir. Bu alanların çerçevesi dâhilinde yukarıda belirttiğimiz temel hususlar dışında adalet ve demokrasi de yer almaktadır. Ermenistanın anayasa değişikliği arifesinde olduğu bu süreçte adalet ve demokrasi yönündeki iş birliğine yapılan vurgu dikkat çekicidir. Azerbaycan-Ermenistan barış süreci için önemli unsurlardan olan ve sıkça karşımıza çıkan; Ermenistan Anayasasındaki, komşulardan toprak taleplerine dayanak oluşturan Bağımsızlık Bildirgesine yapılan atfın kaldırılması sorunu gündemdeki yerini korumaktadır. ABDnin bu sürece taraflı yaklaşımı bilinmektedir, Anayasa değişikliği süreci için adalet ve demokrasi hususunda iş birliğinin ön plana çıkarılması bu konuyu da akla getirmektedir.

Blinkenin açıklamalarına göre ABD, Ermenistana gelecek ay bir gümrük ve sınır devriye ekibi sevk etme kararı almıştır.[4] Bu kararın bölge güvenliğini geliştirme maksadıyla

alındığı da belirtilmiştir. Ermenistanın artan savunma bütçesi, başta Hindistan olmak üzere silah satın alımında yaşanan artış ve nihayet ABD ile yapılan antlaşma sonucu kurulan komisyonun güvenlik/savunma alanında iş birliğini yazılı hale getirmesi; açıklamada belirtilen bölge güvenliği hususunda kaygıya sebep olmaktadır.

Söz konusu antlaşmanın imzalanması sonrası yapılan açıklamalarda Ermenistanın bölge güvenliği ve sağlığı açısından büyük bir tehdit teşkil eden Metsamor Nükleer Santralının iyileştirme ve geliştirme süreçlerinin ABD ile yürütüleceği de bildirilmiştir.[5] Bilindiği üzere 2023 yılında yapılan bir antlaşma ile bu ıslah işi Rusyaya devredilmişti.[6] Ermenistanın Rusya ile bağlarını gün geçtikçe zayıflattığına dair önemli delillerden biri olan Metsamor, aynı zamanda son zamanlarda Batıya yönelik yakınlaşma siyasetini de bir kez daha gözler önüne sermiştir.

Ermenistanın gündemini meşgul eden ve bölge açısından önemli olan bir diğer husus da Ermenistanın AB üyeliği sürecidir. Üyelik için gereken düzenlemeleri sağlamlaştıracak kanuni adımların atıldığı bu süreçte Ermenistanın üyelik için hevesli ve umutlu olduğu göze çarpmaktadır. Ne var ki bu durum, bölge gerçekleriyle uyuşmamaktadır. Rusya ile zamanla azalan ikili ilişkiler, Batıyla kurulan yakın temaslar ve basına yansıyan karşılıklı destek söylemleri Ermenistanın önümüzdeki dönem için dış politika rotasını çizmiş görünmektedir. Fakat sık sık atfı yapılan barış süreci, bölgesel istikrara ve refaha duyulan ihtiyaç; Batının bölge genelindeki tavrı ile çelişmektedir. Başta barış süreci ve Ermenistan-Azerbaycan arası ilişkilerdeki Ermenistan yanlısı tavır olmak üzere; Gürcistanın yabancı etki yasası ile alakalı da kendini gösteren ABD baskısı bölge için yapıcı bir görünüm sunmamaktadır.

Sonuç olarak; Ermenistan ve ABD arasında imzalanan ve ikili ilişkilerde taraflar açısından bir dönüm noktası teşkil ettiği belirtilen stratejik ortaklık komisyonu antlaşması, Ermenistanın Batı desteği arayışının son hamlesi olarak yorumlanabilir. Dışişleri Bakanı olarak son icraatlarından birini Ermenistan ile ikili ilişkiler alanında gerçekleştiren Blinkenin antlaşma hakkındaki açıklamaları da bölgenin istikrar ve refahı söylemi altında Ermenistanın çıkarları esas alınarak kurulmuş komisyonun gerçek amacını ortaya koymaktadır. Güney Kafkasyadaki gerilimlerin çözülebilmesi için yapıldığı ifade edilen tek yanlı açıklamalar ve taraflı tutumlar, Batının bölge istikrarına katkı sağlayabileceğine dair inandırıcılığı zedelemektedir.

*Görsel: [Anadolu Ajansı](#)

[1] Canterbury Hikâyeleri: Başpiskopos Welbynin İstifası ve Ermenistanın Destek Arayışı, Selenay Erva Yalçın, *AVİM*, 20 Aralık 2024, <https://avim.org.tr/tr/Yorum/CANTERBURY-HIKAYELERI-BASPISKOPOS-WELBY-NIN-ISTIFASI-VE-ERMENISTAN-IN-DESTEK-ARAYISI>.

[2] ABD ve Ermenistan Arasında Stratejik Ortaklık Komisyonu Kuruldu, *Bianet*, 15 Ocak

2024, <https://bianet.org/haber/abd-ve-ermenistan-arasinda-stratejik-ortaklik-komisyonu-kuruldu-303630>.

[3] Pashinian Unimpressed By Russias Fresh Mediation Offer, *Azatutyun*, 31 Ağustos 2024, <https://www.azatutyun.am/a/33100823.html>.

[4] US, Armenia Sign Strategic Partnership Commission Charter in Washington, Servet Günerigök, *Anadolu Agency*, 14 Ocak 2024, <https://www.aa.com.tr/en/americas/us-armenia-sign-strategic-partnership-commission-charter-in-washington-/3450401>.

[5] Armenia, US Launch Nuclear Cooperation Talks, *Eurasia Review*, 19 Ocak 2024, <https://www.eurasiareview.com/19012025-armenia-us-launch-nuclear-cooperation-talks/>.

[6] Russia to Revamp Armenia's Nuclear Power Plant, Lilit Shahverdyan, *Eurasia.net*, 2 Aralık 2023, <https://eurasianet.org/russia-to-revamp-armenias-nuclear-power-plant>.

Yazar Hakkında :

Selenay Erva YALÇIN, 2020 yılında başladığı Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi Hukuk Fakültesinden 2024 yılında mezun oldu. 2023 yılının Aralık ayında Avrasya İncelemeleri Merkezinin (AVİM) uygulamalı eğitim programını tamamladı. Ocak 2024 AVİM misafir araştırmacı olarak çalışmaya başlayan Yalçın, Mart 2025 itibarıyla analist olarak görevine devam etmektedir. Halihazırda

Hacettepe Üniversitesi Kamu Hukukunda yüksek lisansına devam eden Yalçın, AVİM soykırım hukuku ve Türk-Ermeni ilişkileri alanında çalışmalar yapmaktadır.

Atıfta bulunmak için: YALÇIN, Selenay Erva. 2026. "ERMENİSTAN BATI'YA BİRAZ DAHA YAKLAŞTI: ABD-ERMENİSTAN STRATEJİK ORTAKLIK KOMİSYONU ANTLAŞMASI." Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM), Yorum No.2025 / 5. Ocak 23. Erişim Mayıs 10, 2026. <https://www.avimbulten.org/tr/Yorum/ERMENISTAN-BATI-YA-BIRAZ-DAHA-YAKLASTI-ABD-ERMENISTAN-STRATEJIK-ORTAKLIK-KOMISYONU-ANTLASMASI>

Süleyman Nazif Sok. No: 12/B Daire 3-4 06550 Çankaya-ANKARA / TÜRKİYE

Tel: +90 (312) 438 50 23-24 • **Fax:** +90 (312) 438 50 26

@avimorgtr

<https://www.facebook.com/avrasyaincelemelerimerkezi>

E-Posta: info@avim.org.tr

<http://avim.org.tr>

© 2009-2025 Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM) Tüm Hakları Saklıdır